

Kto rýchlo dáva, dvakrát dáva

PPA – fakty, čísla a zámery

„Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) zameriava všetko úsilie na eliminovanie dôsledkov hospodárskej krízy, najmä prepadu tržieb spôsobeného nízkymi nákupnými cenami poľnohospodárskych komodít,“ zhrnul generálny riaditeľ PPA Roman Serenčák hlavné smerovanie agentúry. Preto v roku 2009 PPA vyplatila v predstihu národnú podporu 62 miliónov eur na veľké dobytky jednotky a priame platby odštartovala už tradične v prvom termíne povolenom legislatívou ES, aby do uzatvorenia rozpočtu 15. decembra poukázala príjmom ďalších 358,4 milióna eur financovaných z európskych aj národných zdrojov. Počas celého roka 2009 uzatvárala PPA zmluvy na projekty Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (PRV) a vybavovala žiadosti o platby na ich realizáciu. Od začiatku kontrahovania programového obdobia 2007 – 2013 už vyplatila PPA na projektové opatrenia takmer 400,7 milióna eur. Významným prínosom pre Slovenskú republiku sú aj ďalšie programy, opatrenia a podpory, napríklad intervenčný nákup, platby pre vinohradníkov či školský mliečny program.

Priame podpory

„Vyplácať priame podpory podľa legislatívy únie je možné od 1. decembra roku, v ktorom je predložená žiadosť až do 30. júna roku nasledujúceho,“ vysvetľuje riaditeľ odboru priamych a environmentálnych podpôr Andrej Gajdoš. PPA vydala už na začiatku decembra rozhodnutia na jednotnú aj doplnkovú platbu na plochu, podporu na chmeľ, osobitnú platbu na ovocie a zeleninu i na cukor, príspevok na znevýhodnené oblasti aj na územia európskeho významu. Do 15. decembra, keď sa uzatvára rozpočet, poslala PPA príjmom priamych podpôr 358 423 219 eur, z toho je 299 038 925 z rozpočtu ES a 59 384 294 z rozpočtu SR. Po rozpísaní rozpočtových výdavkov na rok 2010 nasledujú ďalšie rozhodnutia o platbách na plochu, a postupne aj podpory na energetické plodiny, rajčiaky a agroenvironmentálne platby.

Opatrenia organizácie trhu

V minulom roku prijala PPA 542 žiadostí o vývoznú náhradu a vyplatila 422 v sume 406 239,91 eur. Platby sa realizujú priebežne, termín splatnosti závisí od vývozcov (žiadateľov) a ich schopnosti predložiť potrebné doklady, ktoré preukazujú nárok na vývoznú náhradu. V hospodárskom roku 2008/2009 PPA vykúpila 143 659 ton obilnín v hodnote 14,9 milióna eur a na hospodársky rok 2009/2010 zatiaľ prijala ponuky na intervenčný nákup 197 961 ton obilia. Sektor vinohradníctva a vinárstva podporila agentúra príspevkami v sume 4,3 milióna eur a sektor ovocia a zeleniny sumou 931 tisíc eur na operačné programy a akčné

plány. Agentúra úspešne odštartovala program školské ovocie, požiadavkám schvaľovacieho procesu zatiaľ vyhovel 25 z 36 dodávateľov. Na školské mlieko vyplatila PPA v tomto roku 1,2 milióna eur, z toho 363 tisíc z európskeho a 862 tisíc z národného rozpočtu. „Očakávame, že v roku 2010 bude na tento program vyplatených vyše 2,2 milióna eur, keďže možno opäť rátať s rastom počtu zapojených škôl aj dodávateľov,“ uviedla riaditeľka sekcie organizácie trhu Henrieta Leváková Kožárová. Okrem toho SR využila takmer 100 % celkového limitu na propagáciu mlieka, na investovaných vyše 1 385 tisíc eur prispel 50 % rozpočet ES, 30 % rozpočet SR a 20 % Mliečny fond. Aj včelári v roku 2009 skoro stopercentne využili možnosti podpory z ES. PPA im vyplatila 933 tisíc eur, pol na pol z rozpočtu ES a SR. Na rok 2010 je včelárom k dispozícii takmer milión eur.

Štátna pomoc

„Výzvu na predkladanie žiadostí o dotácie na dávkovacie zariadenia surového kravského mlieka mimo farmy žiadateľ a predĺžila PPA až do 31. januára 2010,“ zdôraznil riaditeľ sekcie štátnej pomoci Ľudovít Hudák. Limit na toto opatrenie bol stanovený na 1 328 tisíc eur. PPA poskytla poľnohospodárom, spracovateľom agroproduktov a chovateľom rýb v roku 2009 spolu 16 378 301 eur ako štátnu a minimálnu pomoc, dočasnú štátnu pomoc a národné podpory podľa nariadení vlády SR a výnosu Ministerstva pôdohospodárstva. Keďže určenie priorít štátnej pomoci je v kompetencii ministra pôdohospodárstva SR, nemožno zatiaľ jednoznačne stanoviť, aké opatrenia budú platné v roku 2010.

Projektové podpory

Vyhlásené výzvy Programu rozvoja vidieka SR na roky 2007 – 2013 (PRV) oslovili poľnohospodárov, spracovateľov, profesné združenia aj miestne samosprávy. Každá výzva rozkrúti kolotoč prijímania, registrácie vyhodnocovania a schvaľovania stoviek a tisícov žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP). Schválenie projektov kolotoč nezastaví. Realizácii platby predchádza dokumentárna kontrola dokladov k investíciám a kontrola na mieste realizácie projektu. PPA prijala do konca roku 2009 až 8 758 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v celkovej sume vyše 1,8 miliardy eur z rozpočtu ES a zo štátneho rozpočtu SR na financovanie Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 a na 2 508 schválených projektov vyplatila takmer 400 miliónov eur. Agentúra implementuje aj Operačný program Rybné hospodárstvo, v rámci ktorého schválila 35 projektov v sume verejných výdavkov 4,4 milióna eur, z ktorých do konca roka 2009 vyplatila takmer 700 tisíc eur. PPA sústredila veľkú pozornosť na ukončenie financovania predchádzajúcich programov: Sektorového operačného programu Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka SR 2004 – 2006 a Plánu rozvoja vidieka SR 2004 – 2006, na ktoré len za rok 2009 vyplatila vyše 5,5 milióna eur. „Hoci ešte nie je zďaleka koniec implementácie PRV, rok 2009 považujem za najťažší z celého obdobia,“ uviedol riaditeľ sekcie projektových podpôr PPA Pavol Doval. Zdôraznil, že pokiaľ by pri predkladaní žiadostí o NFP žiadatelia postupovali podľa metodických príručiek, vyhli by sa priesťahom pri administrácii, a hlavne by znížili riziko neúspešnosti svojho projektu. V roku 2010 sa sekcia sústreďí najmä na uzatváranie zmlúv na projekty schválené v opatreniach 1.4 Zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov, 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo, 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí a 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Pripravujú sa nové výzvy, možno najzaujímavejšia bude na opatrenie 3.1 - Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam.